

BABEL: la diversitat lingüística a les col·leccions de la BC

El proper dia 21 de febrer se celebra el Dia Internacional de la Llengua Materna. Va ser declarat per la Unesco en reconeixement a les víctimes que l'any 1952 van ser assassinades a Bangla Desh en una manifestació a favor del bengalí —l'urdú era legalment l'única llengua nacional—. També es concedeix el Premi Internacional Lingüapax en defensa del plurilingüisme.

La diversitat lingüística és ben present a les col·leccions de la Biblioteca de Catalunya amb documents en més de cent cinquanta llengües diferents. Aquesta mostra vol ser un tast d'aquest fons multilingüe.

La primera vitrina està dedicada a les llengües mortes com el sànscrit, el llatí o l'egipci dels jeroglífics. Les quatre següents —ordenades alfabèticament per llengua—, a les que tenen parlants. Actualment, al món es parlen més de set mil llengües, i a Catalunya, segons el Grup d'Estudi de Llengües Amenaçades, entorn de tres-centes. Hem intentat exposar documents en llengües poc conegudes com l'amhàric, el ioruba o el nahua, fins a arribar a cinquanta-cinc exemples.

Acabem la selecció amb una tria sobre llengües construïdes, planificades o artificials, on s'han volgut mostrar projectes tan diferents com l'Ars Magna de Lluïa o la llengua dels elfs de Tolkien, passant per l'esperanto que, tot i ser una llengua no natural, actualment es parla a tot el món i està reconeguda per la Unesco.

De la confusió de Babel al miracle de la Pentecosta, la diversitat lingüística ha estat i és una riquesa que cal preservar i que la BC, amb el seu ric fons, contribueix a conservar i a difondre.

Lourdes Martín i Marta Riera

Servei d'Accés i Obtenció de Documents

1. Les llengües mortes

EGIPCI Bridget MCDERMOTT. *Decodificar y descifrar los jeroglíficos egipcios: cómo leer el idioma sagrado de los faraones*. Barcelona: Blume, 2003

FENICI Zellig S. HARRIS. *A Grammar of the Phoenician language*. New Haven: American Oriental Society, 1971

GREC ANTIC SÒFOCLES. *Tragèdies*. Barcelona: Fundació Bernat Metge, 2011

LLATÍ Època en llatí. Cervera, 13 de març de 1482. Pergamí 34 R 1663

PAHLAVI *The Supplementary texts to the Sayest ne-Sayest*. København: Munksgaard, 1969

SÀNSCRIT *The Panchatantra of Vishnu's Arman*. Bombay: Pandurang Jâwajî, 1930

SUMERI A. VALLARDI. *Sumerios*. Barcelona: Molino, 1986

UGARÍTIC *Journal of Biblical literature*. Atlanta: Society of Biblical Literature. Vol. 89 (1970)

2-5. Les llengües que parlem

AFRIKAANS Jacob GRIMM. *Aspoestertjie*. Pretoria: J.P. van der Walt, 1990

ALBANÈS Jaume CABRÉ. *Unë rrëfëhem: roman*. Tiranë: Botimet IDK, 2013

AMAZIC Montserrat TORRES FABRÉS; Ahmad ALKUWAIFI. *Els Llibres de la Nur*. Barcelona: Associació sociocultural Punt d'Intercanvi, 2005

AMHÀRIC *Els Anys salvatges*. Barcelona: Nanouk Films, 2014

ÀRAB M. COMBAREL. *Cahier d'écritures arabes: avec un texte explicative*. Paris; Alger: chez L. Hachette et Cie, 1848

ARAGONÈS Pako SAGARZAZU. *A Mía chirmana ye asinas*. Villanueva de Galligo: Xordica, 2001

ARMENI *Kargaworut'iwn hasarakats' aghöt'its' Hayastaneayts' Ekeghets'woy: ararealS.SahakayhayrapetiewMesropayvardapeti, Giwtay ew Hovhannu Mandakunwoy*. Venetik: S. Ghazar, 1890

ASTURIÀ Carlos RUBIERA. *Ñublu de mar y de distancia: ñovela*. Xixon: Principado de Asturias, Consejería de Educación y Cultura, 1983

BAMBARA *Moolaadé*. Barcelona: Cameo Media, 2005

BASC Francisco ESCUDERO. *Gernika: Kontzertu Moduan: Gernikako Bonbaketaren 50. Urteurrenaren Ospakizuna*. Gernika: Eusko Jauriaritza, 1987

BRETÓ Francesc BOADA. *Ar babouchennoð strobinellet*. Kergleuz: An Here, 1991

BÚLGAR *Xakhmatna misl: izdaniye da vestnik "narodnen sport"*. Sofija: KM. Nº 9 (1973)

CORÈA Ik-tae AN. *Korean national hymn: "Ai Kook Ka"*. San Francisco (Calif.): Korean National Association, [19--]

DANÈS F. IBÁÑEZ. *Skarnsdyrbrigaden*. Bagsværd: Interpresse, 1984

ESLOVAC Mercè RODOREDA. *Záhřada pri mori*. Bratislava: Slovensky Spisovatel, 1979

ESLOVÈ Kilian JORNET. *Teči ali umreti*. Celje; Ljubljana: Celjska Mohorjeva Družba, 2012

ESTONIÀ *Tormese Lazarillo Elukäik: tema õnnetud ja õnnelikud juhtumised*. Tallinn: Eesti Raamat, 1983

FINÈS Mercè COMPANYY. *Kolmoset liikepuuhissa*. Östersundom: Kirjalito, 1987

GALLEC Manuel RIVAS. *Balada nas praias do oeste*. Barcelona: Sotelo Blanco, 1985

GAL·LÈS *O Erddi eraill: cerddi o amrywiol ieithoedd i'r Gymraeg*. Caerdydd: Gwasg Prifysgol Cymru, ar ran yr Academi Gymreig, 1981

GREC Quim MONZÓ. *To Mégethos tīs tragōdías*. Athīna: Papyros, 2011

HAWAIIÀ MANUIA ET MAEVA. *Otuitui, Tahiti*. France: Disc AZ, 1965

HEBREU Léon FRIDMANN. *Méthode de lecture hébraïque: contenant les principales prières à l'usage des enfants israéliites...* Paris: Librairies I. Fridmann: A. Durlacher, 1901

HINDI Miguel de CERVANTES SAAVEDRA. *Dona Kikhote: la Mancha ke shoraver ke gatha*. New Delhi: Confluence International, 2006

HONGARÈS *Magyar grafika: a grafikai iparagak fejleszteset szolgalo*. Budapest: Biró Miklós. Nº 4 (1920)

IGBO *Akwukwo ekpele na ukwe ndi katolik*. Barcelona: Claret, 1953

IORUBA *Awon eto ti a gbe yewo*. Barcelona: P.A.U. Education, 1999

ISLANDÈS Jacob GRIMM. *Mjallhvít og dvergarnir sjó: úr Grimms aevintýrum*. Reykjavík: Forlagid, 1990

JAPONÈS Toyokuni UTAGAWA. *Kikujiro playing Takiyashahime*. [S.l.]: National Diet Library, 1991

JIDDISCH *Oyfgang: semanario social y literario, órgano de la Colonia Hebrea de Cuba*. Habana: la Colonia. Nº 25 (1930)

LETÓ Albert SÁNCHEZ PIÑOL. *Auksta ada*. Riga: Atena, 2006

LITUÀ Mercè RODOREDA. *Moteris tarp balandziu*. Vilnius: Charibde, 2002

LLINGUA DE SIGNES CATALANA Montse PANERO DE LA FUENTE. *Tots els petons del món*. Vilanova i la Geltrú: El Cep i la Nansa, 2013

MAIA *Ka'yu ta kutu'a kun Ñuu Savi: adivinanzas en mixteco: la lengua de la lluvia.* México D.F.: Artes de México, 2005

MAPUDUNGU *Tati ngürü ka ti püchapeñi: epew.* Barcelona: Casa Amèrica Catalunya, 2008

NAHUA *Tlatlamaniichichitsiin, Aaketspalin iimaan Kowatl.* México D.F.: CIESAS: Ediciones Era, 2008

NEERLANDÈS Salvador ESPRIU. *Ik heb mijn leven gezien als een muur.* Gent: Masereelfonds, 1980

NORUEC Violeta DENOÛ. *Teo på badet.* Stavanger: A.S. Spesialliteratur, 1984

PANJABI *Relajación.* Barcelona: Golden Temple, 1990

PERSA JALAL TABIB XIRAZI. *Gul u Nawruz.* Uppsala: Acta Universitatis Upsaliensis, 2001

POLONÈS Frédéric CHOPIN. *17 piesni polskich: Witwickiego, Zaleskiego, Mickiewicza, etc.: ulozonych do spiewu z towarzyszeniem fortepianu.* Berlin: Schlesinger; Wieden: C. Haslinger, 1880

ROMANÈS Montserrat ABELLÓ. *Impulsul sângelui.* București: Meronia, 2010

ROMANÍ *Sikavipnasqo lil-e láche butenqo pal-o sociàlo andrechudipen e rromane selaqo and-i Evròpa.* Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Governació i Administracions Públiques, 2007

RUS Konstantin Vasil'evich ROZOV. *Velikiï arkhidiakon Konstantin Vasil'yevich Rozov.* Moskva: Melodija, 1990

SERBOCROAT Enric CASASSES. *29 pesama.* Beograd: Treci Trg, 2011

SUEC Christer HELLMARK. *Ord mot ordningen: farliga skrifter, bokbål och kättarprocesser: en utställning kring Bengt Åléns samling i Carolina, Uppsala universitetsbibliotek, 7 juni-28 september 1990.* Uppsala: Uppsala universitetsbibliotek, 1990

TAGAL Teodoro M. KALAW. *Ang Pinagtatalunang akta ng Katipunan.* Manila: National Library, 1930

TAI *Nang nak.* Barcelona: Notro Films, 2006

TÀMIL Miguel de CERVANTES SAAVEDRA. *Marudur Manikkam.* Madras: Arunodhayam, 1955

TURC *Çağdaş katalan şiiri.* Istanbul: Edisam, 2009

TXEC *V Barceloně, velkém městě : sto Katalánských romancí.* Praha: Nová Vlna, 2015

URDÚ *Semanal Des Pardes BCN.* Barcelona: Karari Walh. N° 50 (2008)

WÒLOF *Tééré binu jagleel yombalkat yi ci wàllu alfabetisasyon bu aju ci jéf: yoonu doxalinu tàggatu yu aju ciy soxla ci wàllu alfabetisasyon.* Barcelona: Intervida: Educo, 2014

XINÈS Llorenç VILLALONGA. *Bearn o la sala de les nines.* Beijing: Literatura del Poble, 1991

YUP'IK *Songs of the inuit Iglulik:* Canada. Barcelona: Blue Moon, 2004

6. Les llengües construïdes

ARS MAGNA Ramon LLULL. *Ars Magna.* Madrid: Kaydeda. Publicafinsa: Patrimonio Nacional, 1990

BOLAK Lèon BOLLACK. *Gramática abreviada de la lengua azul-Bolak-lengua internacional: pràctica adaptada para el uso de los españoles y de los hispano-americanos.* Paris: Ediciones de La Lengua Azul, 1900

DOTHRAKI Martin HOWDEN. *Breve enciclopedia de Juego de tronos.* Barcelona: B, Grupo Z, 2015

George R. R. MARTIN. *Juego de tronos.* Barcelona: Gigamesh, 2012

ESPERANTO *20a Universala Kongreso de Esperanto: kaj 4a Somera Universitato en Esperanto...: 3-11 agosto 1928.* Antwerpen: W. de Koning, 1928

La Ciutat cremada. Caldes de Montbui: Cinebase, 1977

IDO F. BALLESTER. *Ido: idioma mundial.* Barcelona: [s.n.], 1956

INTERLINGUA Giuseppe PEANO. *100 exemplo de Interlingua: cum vocabulario interlingua-Latino-Italiano-Français-English-Deutsch.* Cavoretto-Torino: [s.n.], 1913

KLINGON Robert E. VARDEMAN. *El Gambito de los klingon.* Barcelona: Grijalbo, 1993

NA'VI Maria WILHELM; Dirk MATHISON. *Avatar: manual de supervivencia en Pandora.* Barcelona: Timunmas, 2010

PÀRSEL J. K. ROWLING. *Harry Potter i la cambra secreta.* Barcelona: Empúries, 2001

QUENYA Luis González BAIXAULI. *La Lengua de los Elfos: una gramática para el quenya de J.R.R. Tolkien.* Barcelona: Minotauro, 2012

VOLAPÜK Juan COSTE. *El Volapuk: novísima gramática de la lengua mercantil universal.* Barcelona: Librería Española: I. López, 1886

BABEL: la diversitat lingüística a les col·leccions de la BC

Del 16 de febrer al 15 de març

Athanasius KIRCHER. *Turris Babel, sive Archæologia... Amelodami: Ex Officina Janssonio-Waesbergiana, [1679]*

